

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 213/2019 Z. z. o odplátach a o poskytovaní príspevku v civilnom letectve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“) vypracovalo Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) ako iniciatívny materiál.

Vzhľadom na naliehavý verejný záujem spočívajúci v ochrane zdravia ľudí na území Slovenskej republiky a v snahe zamedziť šíreniu nákazlivého prenosného ochorenia COVID-19, zohľadňujúc závery zo zasadnutia ústredného krízového štábu, ktorý sa konal dňa 12. marca 2020 vo veci opatrení na predchádzanie šírenia prenosného ochorenia COVID-19 a možným ohrozením verejného zdravia na území Slovenskej republiky a uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 111/2020, bol s účinnosťou od 13. marca 2020 od 07:00 hod. miestneho času vyhlasovaný zákaz vykonávania určených civilných letov s miestom vzletu na území iného štátu a s miestom pristátia na území Slovenskej republiky. Aj napriek zrušeniu zákazu vykonávania určených civilných letov k 7. septembru 2020 sa vo všeobecnosti situácia leteckých dopravcov nezlepšovala.

Opatrenia prijaté Slovenskou republikou vo vzťahu k prenosnému ochoreniu COVID-19 týkajúce sa napríklad zákazu vykonávania určených civilných letov alebo prekračovania hranice Slovenskej republiky, ako aj obmedzenia slobody pohybu a pobytu mali a majú zásadný vplyv na fungovanie podnikov, vrátane leteckých dopravcov, ktoré čelia nedostatku likvidity počas vyhlásenej mimoriadnej situácie. Na základe zrušenia zákazu vykonávania určených civilných letov Civilné lety s miestom vzletu na území iného štátu a miestom pristátia na území Slovenskej republiky mohli byť z pohľadu civilného letectva vykonávané bez obmedzení, avšak z dôvodu obavy ľudí, ako aj ďalšie prijaté opatrenia vládou Slovenskej republiky a Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky obmedzili príjmy leteckých dopravcov. Aj napriek skutočnosti, že vláda Slovenskej republiky uznesením č. 260 zo 14. mája 2021 ukončila núdzový stav vyhlásený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 587 z 30. septembra 2020 na území Slovenskej republiky uplynutím 14. mája 2021, situácia v oblasti obchodnej leteckej dopravy sa nijakým výrazným spôsobom nezlepšila.

Veľký vplyv na záujem ľudí o využívanie obchodnej leteckej dopravy, pravidelnej alebo nepravidelnej, majú aj opatrenia prijímané inými členskými štátmi Európskej únie alebo tretími krajinami a aj rôzne mutácie koronavírusu.

V dôsledku prijatých opatrení došlo od marca 2020 k značnému poklesu prevádzkových výkonov leteckých dopravcov. V prípade niektorých leteckých dopravcov išlo o pokles v počte prepravených cestujúcich aj o viac ako 80 %.

Prognózy týkajúce sa letovej prevádzky (počtu letov), ktorej najväčšiu časť tvorí obchodná letecká doprava, nie sú pre oblasť civilného letectva na najbližšie obdobie veľmi priaznivé. Navyše kritický stav odvetvia cestovného ruchu má aj významné makroekonomické dosahy, keďže vzhľadom na prierezový charakter odvetvia vplyva aj na všetky spojené infraštruktúry, ako napríklad aj na oblasť obchodnej leteckej dopravy.

Na základe uvedených dôvodov môžu mať leteckí dopravcovia aj v nasledujúcom období vážne problémy s výpadkom príjmov a následne aj s nedostatkom likvidity a môže byť ohrozená samotná existencia týchto leteckých dopravcov.

S cieľom zabezpečiť čiastočnú kompenzáciu pre leteckých dopravcov, návrh zákona predstavuje právny základ, ktorý umožní ministerstvu poskytnúť príspevok v civilnom letectve zo svojej rozpočtovej kapitoly na úhradu oprávnených nákladov alebo refundáciu výdavkov, ktoré súvisia so zmiernením negatívnych následkov prenosného ochorenia COVID-19 (ďalej len „príspevok na zmiernenie negatívnych následkov“).

Poskytnutie príspevku na zmiernenie negatívnych následkov bude po splnení podmienok podľa návrhu zákona možné na základe schválenej schémy pomoci.

Návrh zákona sa nepredkladá na vnútrokomunitárne pripomienkové konanie.

Návrh zákona sa v súlade s čl. 15 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky bez predchádzajúceho prerokovania návrhu zákona s príslušnými orgánmi a inštitúciami v pripomienkovom konaní. Dôvodom je potreba v krátkej dobe upraviť možnosť poskytnutia príspevku na zmiernenie negatívnych následkov.

Návrh zákona predpokladá pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie a zároveň aj negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie. Návrh zákona taktiež predpokladá pozitívne vplyvy na informatizáciu a negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy. Návrh zákona nepredpokladá sociálne vplyvy, vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, vplyvy na životné prostredie, ani vplyvy na služby verejnej správy pre občana.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie.

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje dňom vyhlásenia.

Osobitná časť

K čl. I

Vzhľadom na zabezpečenie možnosti poskytnutia čiastočnej kompenzácie pre príslušných leteckých dopravcov sa navrhuje nový účel poskytnutia príspevku v civilnom letectve s obmedzenou lehotou na jeho poskytnutie. Určuje sa okruh žiadateľov o poskytnutie príspevku a zároveň sa ustanovuje, že poskytovateľom príspevku v civilnom letectve je Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky. Ustanovujú sa podmienky, po splnení ktorých môže byť príspevok v civilnom letectve poskytnutý, obdobie, za ktorý možno poskytnúť príspevok v civilnom letectve, oprávnené náklady a oblasti, na ktoré nemožno príspevok v civilnom letectve poskytnúť ani použiť, náležitosti žiadosti o poskytnutie príspevku v civilnom letectve, požadované prílohy k žiadosti. Zároveň sa určujú náležitosti výzvy na predloženie žiadosti o poskytnutie príspevku a určuje sa, ktoré ustanovenia zákona č. 213/2019 Z. z. v znení zákona č. 90/2020 Z. z. sa v primeranom rozsahu vzťahujú na poskytovanie príspevku v civilnom letectve aj na nový účel.

Príspevok v civilnom letectve na nový účel bude v súlade s osobitnými predpismi pre štátnu pomoc a minimálnu pomoc možné len na základe schválenej schémy štátnej pomoci.

K čl. II

Ustanovuje sa účinnosť navrhovaného zákona.